

Van Matroos tot Toneelmeester

Bijzondere verhalen van achter de schermen van Carré

Van Matroos tot Toneelmeester

Bijzondere verhalen van achter de schermen van Carré

Jef Schouten

Van Matroos tot Toneelmeester

Bijzondere verhalen van achter de schermen van Carré

Copyright © 2020 Jef Schouten

Auteur: Jef Schouten

Druk: Pumbo.nl

Uitgever: Jef Schouten

Omslagontwerp: Joris Sparenberg

Vormgeving binnenwerk: Joris Sparenberg

Foto omslag: Koninklijk Theater Carré/ Collectie Stadsarchief Amsterdam

Foto auteur: Ellen Berkhout/Ellie Vertelt

Redactie: Ellie Vertelt

Levensverhalen/non-fictie

ISBN: 978-94-6345-999-0

NUR: 402

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Wilt u hulp bij het schrijven of publiceren van uw levensverhaal?

www.ellievertelt.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord	7
Jeugdijaren	9
Nostalgische tour	11
Vader Arie	11
Jonge vrienden	12
Gerrit Jan de Geus	15
De Violist	16
Moeder Gree	16
Armoede	18
Een sociaal gezin	20
Jantje	21
Jozef	22
Het water trekt	23
Naar tante op de Bloemgracht	24
Gevangen in een rioolbuis	26
De Visserijschool	28
Matroos in de Binnenvaart	31
Firma Vrolijk	33
Op de binnenvaart: een aak zonder motor	34
Kantje boord	35
Firma Groenewegen	36
Vrachtschip De Sint Philipsland	40
De Zeeuwse Stroom	41
De Henne Hennis	44
De Revue	47
Moeder, ik ga bij de revue	49
Van theater naar theater	51
Opbouw	53
Toon van Maarse & Kroon	54
Ben Potjewijd	55
Tim Kuik, een gouden directeur	56
‘Je zei dat ik op moest!’	57
Kopje koffie?	58
Schape voeren	59
Helse regen en een totale donkerslag	60
Hotel WEEVA	60
André van Duin	61
Fred Kaps	63
Simone	64
Het einde van een tijdperk	65
Met een Fiat lach je iedereen uit	65
Willem Dresens	66
Failliet	68

Carré	69
Naar Carré	71
Amsterdamse haaibaaien	71
'Dat kan iedereen wel zeggen'	72
Een gouden duo	73
'Had ik gezegd dat je binnen mocht komen?'	75
Brandwacht	76
Nooy's Volkstheater	77
Amnesty International	79
Paul van Vliet	80
Ernst Daniël Smid	81
De kip van Freek	82
Een stil protest	83
Twee mannen, een ladder, een touw en een mes	84
Toon Hermans	85
'Ik hoor niks'	86
'Komt dat zien, komt dat zien!'	87
Ramses in het circus	88
De eend	91
Lous	91
Een stomend trouwfeest	93
Altea	94
Cats	96
Rook uit je handen	100
Collega's	102
Het Werkteater, De Dogtroep en De Nieuwe Scene	102
Marlene	104
De Toneelmeester	105
Het plafond eruit	106
Circus Knie	107
Vrije dag	108
Trots	110
Het water als houvast	110
Terugblik	110
Dankbaar	112
Fotoverantwoording	114

Voorwoord

Op een mooie dag in november 2019 stap ik over de drempel van een knusse arbeiderswoning aan de Lindegracht in hartje Monnickendam, voor een ontmoeting met Jef. Even waan ik me in een klein museum. De wanden van de woonkamer zijn bedekt met portret- en landschapsschilderijen, zeezichten en schepen. In dit huis, waar alles de sfeer van een warm verleden uitademt, woont hij te midden van de kunstwerken uit zijn jeugd.

Jaren geleden streek Jef neer in het pittoreske plaatsje aan het Markermeer vanwege het water, maar zijn hart ligt nog steeds in Velsen-Noord waar hij in 1947, onder de rook van de Hoogovens, werd geboren in een kunstenaarsgezin. Jeugdfoto's heeft hij nauwelijks. Vader Arie legde het gezin vast met zijn penseel, in plaats van met een camera.

Speciaal voor mijn komst heeft hij twee 'carrétjes' gehaald, vers van de bakker. 'Dat vond ik wel toepasselijk,' licht hij, met veel gevoel voor humor, toe. Vijfendertig jaar werkte Jef achter de schermen van theater Carré. Nu hij de zeventig is gepasseerd, voelt hij de behoefte zijn ervaringen aan het papier toe te vertrouwen en te delen met anderen.

Bevlogen vertelt Jef over het gezin waarin hij als jongste zoon opgroeit te midden van kunstenaars, schildersmodellen, musici en geëngageerde jonge mensen, onder de liefdevolle vleugels van moeder Gree, die hem de ruimte geeft de wereld te ontdekken. Over zijn bijzondere vriendschap met de gehandicapte Jantje en zijn kanomaatje Bert, met wie hij eindeloos over het water zwerft. Hoe hij op veertienjarige leeftijd kiest voor een leven als matroos in de Noordzeevervisserij, waar de harde realiteit van het vissersbestaan hem naar de binnenvaart drijft. Over zus Simone, die hem naar de Snip en

Snap Revue haalt, en zijn overstap naar Carré. Over zijn vrouw Lous en een scala aan bijzondere gebeurtenissen en herinneringen in het kader van zijn werk als eerste toneelmeester in het beroemde theater. En altijd weer, is er het water als rode draad.

‘Van Matroos tot Toneelmeester’ is een boek geworden dat leest als een revue, waarin Jefs leven aan de lezer voorbij trekt in vrolijke en soms ontroerende sketches, die elkaar in vlot tempo afwisselen. U mag het boek openen. Veel leesplezier!

Ellen Berkhout
Ellie Vertelt